

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Diaconia S. Agathae in Svbvra

Martinelli, Fioravante

Romae, 1638

Cap. III. De locis insignioribus Vallis Suburanae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11177

C A P. III.
De locis insignioribus Vallis
Suburanæ.

AD radices Quirinalis Collis inter
Viminalem, ac illam Quirinalis
partem, quæ vocatur Balnea Pauli (nunc
vulgò Bagnanapoli) Vallis quædam in-
teriacet à nonnullis Quirinalis, ab alijs
Suburana appellata. Hic Siluani tem-
plum fuisse Marlianus, alijsque ex te-
stamento Galli Iocundi opinatur, cuius
locum obtinuisse Ædem S. Agathæ Fa-
bricius his verbis tradit: *Templum Sil-
uani, nunc D. Agathæ sub Viminali in
via Suburana.* Omen Imperij Taci-
to fuisse, fanaticum quendam in eodem
templo tensis membris exclamantem,
Tacita purpura, Tacita purpura, idque
septimò, scriptum reliquit Flavius Vo-
piscus.

Li. 4. c. 20.

In Rom.
Antiq.

In Flor.

Sub

XXXIII.

Sub hoc tēplo decem Tabernas fuisse nonnulli volunt, cui loco hoc nomen datum ex Tabernarū numero, quas ibi fuisse Lucius Faunus, & Bartholomæus Lib.4.c.7. Marlianus ex lapide quodam asserunt. Li.4. c.20.

In hac item Valle non longè à templo S. Vitalis fuisse Puteū, qui dicebatur Dominæ Probæ ab ea, quæ fodi iussit, Virgine ducto nomine, scripsit Pomponius Lætus; Ac sub æde D. Agathæ aliam S. Mariæ in Campo fuisse, quam existimo illam, quæ dicebatur de Puteo Probæ, & parochialis fuerat, à plurimis Antiquitatum Scriptoribus traditum est.

Cur autem Rosinus affirmet, Dianam habuisse templum in Subura, ob idq. appellari Suburanā, penitùs ignoro; sed quia apud nullum me hoc legisse memini, vereor ne in carmine illo Ouidij,

Ecce Suburbanae templum nemorale Diana, In Arte:

C COR-

corruptè legerit *Suburana*, locò *Suburbana*; quod quidem verbum non ad Suburam, sed ad Nemus Aricinū haud procul ab Vrbe situm Dianæ sacrum referunt omnes & præcipuè Gyraldus; Idem accidisse comperi circa alia templa, ædes, & vicos in locis suburbanis olim positos, qui posteris eadem intra Urbem sita fuisse credendi occasionem præbuerunt.

Vallis caput insigniter nobilitatum fuit manifestatione Imaginis quamplurimis conspicuæ miraculis Beatæ Mariæ Virginis, cui celeberrimum templum Gregorius Decimustertius Pont. Max. ac piorum eleemosynę erexerunt, BEATÆ MARIÆ DE MONTIBVS appellatū. Apud idē FR. ANTONIVS BARBERINVS Card. S. Onuphrij nobilissimum ædificium à fundamentis extruxit Neophytis, & Cathecumenis, vt in hac Inscriptione legitur.

VR.

XXXV.

VRBANI VIII. P. M.
BENEFICENTIA
OPEM FERENTE.

FR. ANTONIVS BARBERINVS
TIT. S. ONVPHRII PRESB. CARD.
EIVSDEM PONTIFICIS GERMANVS
M. POENITENTIARIVS
BIBLIOTHECARIVS S. R. E.

ET

CATHECVMENORVM PROTECTOR
VT ALVNI COLLEGII
NEOPHYTORVM
IN TEMPLO B. MARIÆ
AD MONTES

A GREGORIO XIII. IPSIVS COLLEGII
FVNDATORE

VNIVERSE CATHECVMENORVM
FAMILIÆ ATTRIBVTO
SACRIS MINISTERIIS OPERAM
NAVARENT

EOS PROCVL INCOLENTES
HVC TRANSTVLIT NOVASQ. ÆDES
TVM ILLIS

TVM CATHECVMENIS MVLIERIBVS
VIRISQ. SEORSIM

ET CLERICORVM REI DIVINÆ
FAMVLANTIVM HABITATIONI
A FVNDAMENTIS EXTRVXIT

ANNO SALVTIS

M. DC. XXXV.

Ante-

Anterior Diaconia pars inter Occidentē Austrumq. locata ornatur ab Al-dobrandinorum Villa, amœnitate loci, antiquarum elegãtiarum copia, & cultissimo Viridario magnificentissima.

Ab Aquilonari eiusdem latere ruinas Thermarum Constãtini vidimus, in quibus maximum excitatum Palatium, Bentiulorum familia, nouo ac sumptuoso opere, picturis, statuis, fontibus, ac viridarijs perpulchris additis, ita consummauit, vt vix vlli in Vrbe concedat.

Ex Itiner. Scotti. A latere Orientali, Cella seu Sacellum in Hortis olim Bartholinorum extans magnificis pulcherrimisq. operibus picta, piscium præcipuè picturis, conchyliorumque marinorum referta, Neptuni fuisse templum ansam præbuit credēdi Fuluio, Fauno, & Gammuccio. Hic quondam Epirotarum Hospitium fuisse scripserunt plerique; nunc ædem
habe-

habemus S. Bernardini cum Sanctimo-
nialium domo, à S. Agathæ Diaconia
seiuñctam à Gregorio XIII. perampla
via, quam idem Pontifex ab Impera-
toris Traiani Columna ad Basilicam
Liberianam aperuit, & Sixtus V. perfe-
cit. Pauca hæc solummodo ob imma-
nem sæuientis Totilæ rabiem, qui, vt
Leon. Aret. ait, *Ferè tertiam partem to-
tius ambitus murorum ad solum euertit,
Capitolium incendit, circa Forum, & Su-
buram, & viam sacram omnia conflagrauit,* potui reperire.

Mutius
Pansa in
magnitud.
oper. Sixti
Quinti.

Lib. 3.

C A P. IV.

Descriptio Diaconiæ S. Agathæ.

LAurentius Schraderus in suis Italię
monumētis hæc de nostra S. Aga-
thæ Diaconia scribit. *S. Agatha sub Vi-*

C 3 mi-